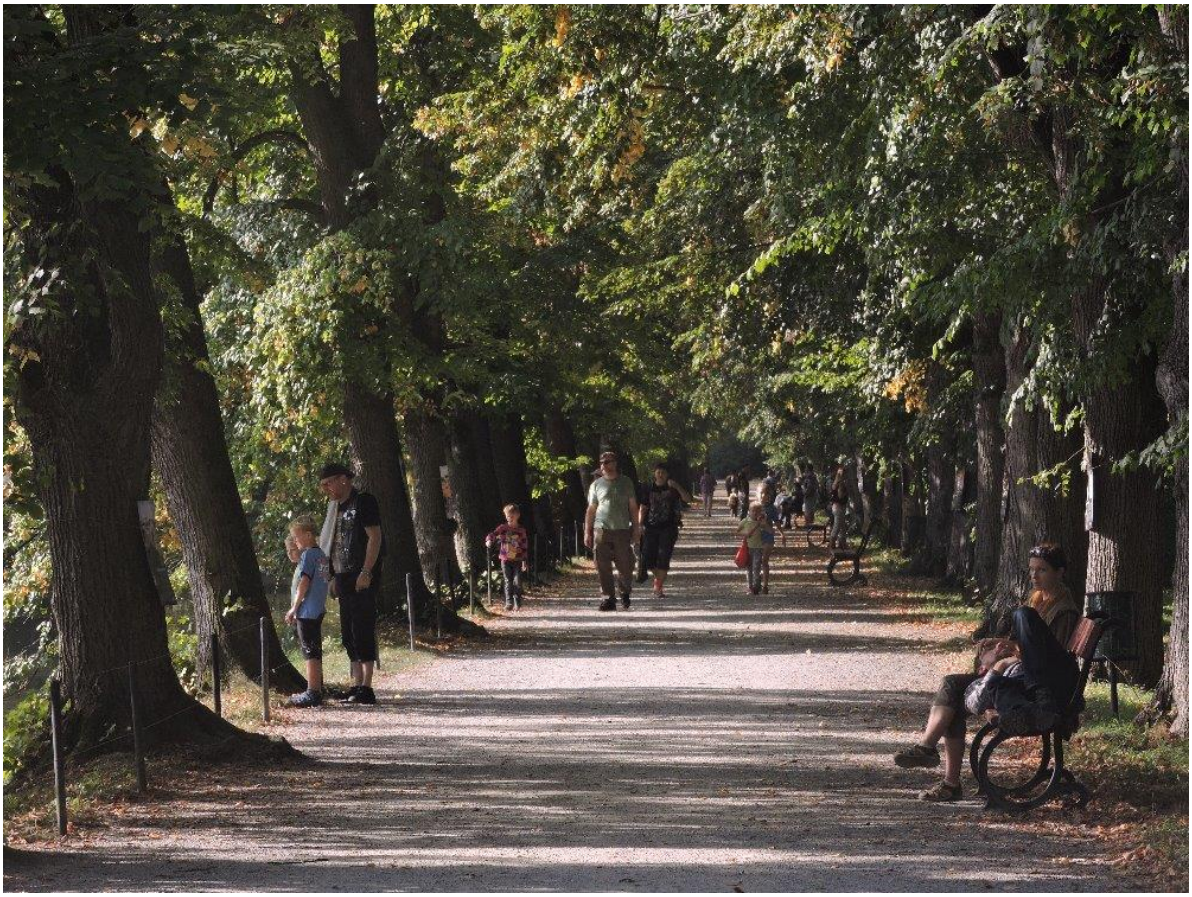

HODNOTÍCÍ ZPRÁVA MA21 ZA ROK 2017

PROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO KROMĚŘÍŽ A MÍSTNÍ AGENDA 21

Dagmar Velísková

ZDRAVÉ MĚSTO KROMĚŘÍŽ

OBSAH

Obsah

1. Stručný popis projektu

2. Národní síť Zdravých měst ČR (NSZM ČR)

3. Přínos členství v Národní síti Zdravých měst ČR , služby čerpané městem v roce 2017

4. Organizační a administrativní zajištění projektu ZM a MA21 v Kroměříži

5. Poslání Projektu Zdravé město Kroměříž a MA21

6. Vyhodnocení aktivit ZM a MA21 v Kroměříži za rok 2017

7. Vyhodnocení Zdravotního plánu Kroměříž za rok 2017

8. Projekt Zdravá škola

1. Stručný popis projektu

ZDRAVÉ MĚSTO KROMĚŘÍŽ A MÍSTNÍ AGENDA 21

Projekt Zdravé město Kroměříž a místní Agenda 21 je souhrnem činností, jejichž realizace by měla vést k naplnění cílů stanovených mezinárodními dokumenty: Zdraví 21 (dokument OSN - WHO) a Agenda 21 (dokument OSN), tj. udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života.
Metodika projektu propojuje dva celoevropské programy - „Zdravé město WHO“ a „Místní Agendu 21“.

PPROJEKT ZDRAVÉ MĚSTO WHO

Smyslem programu, který iniciovala Světová zdravotnická organizace (WHO) v roce 1988 je systematická podpora zdraví s ohledem na tyto skutečnosti:
- zdraví není jen nepřítomností nemoci, ale i subjektivním pocitem životní pohody,
- zdraví je podmínkou celkově hodnotného života jednotlivce i společnosti,
- zdraví (i nemoc) jsou výslednicí vzájemných vztahů mezi organizmem, psychikou a jeho prostředím,
- zdraví ovlivňují lidé svým chováním (jednotlivec může aktivně podporovat zdraví svoje i okolí tomu odpovídajícím chováním, postoji a myšlením, celoživotně praktikovaným zdravým způsobem života, stejně tak, jako si ho dovede poškozovat),
- s podporou zdraví je třeba začít od raného dětství (nejvíce a nejsnáze si jednotlivec osvojí návyky, dovednosti a postoje zdraví podporujícího chování, když se jim začne učit co nejdříve, nejpozději od 3 let),
- prevence je levnější než léčba (předcházet nemocem a snižovat rizika onemocnění je levnější než nemocné lidi léčit),
- vhodnými místy pro podporu zdraví jsou ta, kde lidé žijí a pracují - rodina, domov, škola, podnik, město apod.

MÍSTNÍ AGENDA 21

Místní Agenda 21 je nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.“ Je to také proces směřující k zajištění dobré a udržitelné kvality života a životního prostředí na určitém území. Místní Agenda 21 zohledňuje konkrétní místní problémy a hledá pro ně řešení ve spolupráci se všemi složkami místního společenství, takže odráží jejich potřeby a zohledňuje dopady rozhodnutí na všechny oblasti života v delším časovém horizontu.

2. Národní síť zdravých měst (NSZM ČR)

Národní síť Zdravých měst ČR je asociací aktivních místních samospráv, které se programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel.
Ve Zdravých městech, obcích a regionech můžete vidět praktickou ukázku, co v praxi přináší metoda "místní Agenda 21" (MA21) – systematický postup měst, obcí a regionů k „dobré správě věcí veřejných“ podle Cílů udržitelného rozvoje v Agendě 2030 OSN.
V roce 1988 iniciovala OSN - Světová zdravotní organizace (WHO) mezinárodní Projekt Zdravé město (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Za dobu trvání projektu vzniklo v Evropě 1300 Zdravých měst ve 30ti zemích.
Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly realizovat i ve městech České republiky. V roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM ČR). Od roku 2003 je asociace otevřena všem formám municipalit. Asociaci dnes tvoří více než 130 měst, obcí, mikroregionů a krajů.
NSZM ČR získala titul Světový projekt EXPO 2000 za svoji Metodiku.
V roce 2003 získala NSZM za svoji aktivitu Cenu ministra životního prostředí ČR.
V roce 2004 získala NSZM akreditaci Ministerstva vnitra jako Vzdělávací instituce pro veřejnou správu.
V roce 2006 získala NSZM za Cenu ministerstva vnitra za svůj info-systém DataPlán.

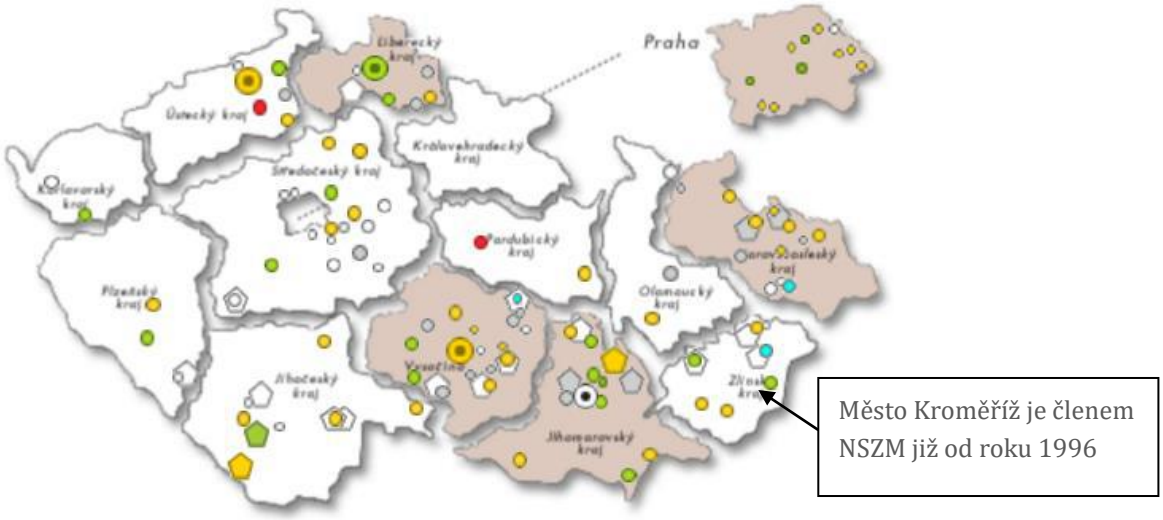

3. Přínos členství v Národní síti Zdravých měst ČR, služby čerpané městem v roce 2017

Zdravá města, obce a regiony jsou při získávání projektů a dotací velmi úspěšná. Asociace je respektovaným partnerem resortů a odborných institucí, aktivní Zdravá města mají dobrý „kredit" u nás i v zahraničí.

• **Aktuální a včasné informace ke zdrojům**: pravidelný informační e-mailový servis k zajímavým grantům či dotacím; nabídky tuzemských i zahraničních partnerů v projektech, pozvánky na konference ke zdrojům a mnohé další.

• **Vzdělávání:** akreditované školení k tvorbě, řízení a vyhodnocování projektů.

• **Podpůrná vyjádření** k projektům, které souvisí s aktivitami v rámci asociace; možnost konzultace k projektu s relevantním odborným partnerem.

• **Internetový „projektový zásobník":** návrhy na projekty mohou být přehledně zobrazeny v internetové databázi „DataPlán", která umožní jednoduché vkládání a správu námětů ze strany úřadu i dalších partnerů; systém provazuje projekty na konkrétní opatření koncepcí a plánů (města, kraje aj.), umožňuje propojení témat operačních programů EU.

• **Argumenty pro připravované projekty:** aktivity v rámci mezinárodních programů Zdravé město a místní Agenda 21 přinášejí výrazné argumenty pro kladné hodnocení projektů (zapojování veřejnosti, udržitelný rozvoj, strategické řízení, mezinárodní zaštítění aj.)

• **Zastřešení významnou mezinárodní autoritou** (OSN - WHO)

• **Propagace aktivit** přispívajících k naplňování zásad zdraví, kvality života a udržitelného rozvoje

Služby Národní sítě zdravých měst ČR čerpané městem v roce 2017

- Pravidelné školení koordinátora a politika ZM a MA21 – 3x za kalendářní rok (Jarní, Letní a Podzimní škola NSZM)

- Konzultace po telefonu (k přípravě Fóra, ke složení komise ZM, atd.)

- Propagace města na webu NSZM ČR

- Databáze příkladů dobré praxe – www.dobrapraxe.cz

- Využívání projektového zásobníku – přehledné zobrazování návrhů na projekty v internetové databázi „DataPlán NSZM ČR"

- pořádání webinářů na aktuální téma

- zajištění facilitátora na Fórum měst

Zdravá města, obce, regiony České republiky

4. Organizační a administrativní zajištění projektu ZM a MA21 v Kroměříži

Odpovědný politik Projektu Zdravé město Kroměříž a MA21:
PhDr. Pavel Motyčka, PhD.
E-mail: pavel.motycka@mesto-kromeriz.cz

Koordinátorka Projektu Zdravé město Kroměříž a MA21:
Mgr. Dagmar Velísková
E-mail: dagmar.veliskova@mesto-kromeriz.cz

Komise Projektu Zdravé město a MA21:
Předseda: PhDr. Pavel Motyčka, PhD.
Tajemnice: Mgr. Dagmar Velísková
Členové: Ing. Pavlína Cveková (MěÚ, Úsek tajemníka)
Mgr. Monika Doláková (MěÚ, vedoucí Oddělení dopravy a silničního hospodářství, v současné době na rodičovské dovolené, zástup: Václav Dostálek)
Bc. Alice Juračková (ředitelka, ČČK – Oblastní spolek Kroměříž)
Vít Kroutil (OSVČ, aktivní občan)
Ing. Jitka Magyarisc (OSVČ)
Mgr. Viliam Staněk (MěÚ, cyklokoordinátor)
Mgr. Kamila Sýkorová, DiS. (NNO – Spolek Barbořice)

Dalšími klíčovými aktéry realizace projektu jsou:
- představitelé politického vedení města
- tajemnice úřadu
- koordinátor komunitního Plánu sociálních služeb
- Odbor kultury a cestovního ruchu
- Odbor rozvoje města
- Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

5. POSLÁNÍ PROJEKTU ZDRAVÉ MĚSTO KROMĚŘÍŽ A MA21

5. Poslání Projektu Zdravé město Kroměříž a MA21

- podpora udržitelného rozvoje
- podpora zdraví
- vytváření místního partnerství (dobrá a funkční spolupráce mezi městem a partnery – NNO, školami, odbornými institucemi, firmami atd. - osvědčené formy spolupráce - akce, kampaně)
- zvyšování kvality veřejné správy (udržitelnost by měla být chápána jako součást řízení místního úřadu
- zavádění managementu kvality – Kritéria MA21, Model CAF a další)
- komunitní plánování (komunitní Plán zdraví a kvality života, komunitní Plán sociálních služeb, komunitní plán prevence kriminality města Kroměříž, komunitní koncepce rodinné politiky, komunitní koncepce kultury, komunitní koncepce školství, komunitní koncepce životního prostředí)
- vzdělávání, výchova a osvěta v oblasti ochrany životního prostředí
- místní akce pro zlepšení kvality života, zdraví komunity a uplatňování udržitelného rozvoje (kampaně, zdravotně výchovné programy)
- rozvoj vnějších vztahů - spolupráce se zástupci jiných úřadů, institucí a škol, zástupci hospodářského sektoru, nevládního sektoru a zapojení města do sítí a projektů na místní a regionální úrovni (např. Národní síť Zdravých měst ČR, Národní síť rozvoje venkova, Svaz měst a obcí ČR atd.)
- medializace, propagace města (média, internetové stránky Zdravého města Kroměříž, NSZM ČR a města Kroměříž, facebook města Kroměříž)

Pomocí výše uvedených aktivit město dlouhodobě usiluje o zajišťování podmínek pro kvalitní a spokojený život všech obyvatel. To dokládá i fakt, že město Kroměříž se v rámci MA21 z kategorie D posunulo o stupeň výše do kategorie C. Cílem pro rok 2018 je stabilizace, čili udržení kategorie C.

6. Vyhodnocení aktivit ZM a MA21 v Kroměříži za rok 2017

6. 1 Zkvalitnění MA21, postup z kategorie D do C, participace s veřejností

Pro naplnění tohoto cíle byly v roce 2017 zrealizovány:
- 2 kulaté stoly - 11. 4. 2017 – Budova na Hanáckém náměstí a možnosti jejího dalšího využití,
  - 26. 9. 2017 – Výsadba zeleně ve vybraných lokalitách města

- 3 fóra - 27. 1. 2017 – Žákovské fórum – určeno pro žáky z druhého stupně základních škol z Kroměříže
  - 29. 3. 2017 – Fórum – určeno pro všechny občany, kteří se chtějí podílet na rozvoji města
  - 24. 11. 2017 – Studentské fórum – určeno pro studenty středních škol z Kroměříže

- 2 úklidové akce (duben, listopad)

- interaktivní školení pro úředníky k UR a MA21 (21. 4. 2017, školitel: ShineBean, o.p.s.)

- dále byly vytvořeny a zprovozněny www stránky – www.zdravemestokromeriz.cz

- koordinátorka se pravidelně účastnila certifikovaných školení NSZM ČR, složila zkoušku a získala zlatý certifikát

6. 2 Spolupráce s externími partnery

Velmi významnými partnery jsou nestátní neziskové organizace, školy na všech stupních, podnikatelé, zdravotní pojišťovny, atd.
Pro podporu a rozvoj partnerství na místní úrovni se uskutečnila:
- 2 setkání s nestátními neziskovými organizacemi (25. 1. 2017, 24. 11. 2017)

- průběžně poskytujeme informace o možnosti čerpání dotací

- byl aktualizován seznam nestátních neziskových organizací, které v Kroměříži působí

- byl vyhlášen projekt: Podpora občanské aktivity pro komunitu (byla podána jedna žádost a ta byla RMK schválena)

- byl vytvořen Zdravotní plán Kroměříž

6. 3 Kampaně a akce pro veřejnost

Zdravé město Kroměříž v roce 2017 bylo realizátorem 9 kampaní a akcí pro širokou veřejnost:
- Den Vody – 24. března, (spoluorganizátorem akce byly VaK Kroměříž)

- Den úcty ke stáří – 5. dubna

- Den Země – 8. – 21. dubna, (osvětová kampaň k UR)

- Den bez úrazů – 29. dubna, (spoluorganizátorem akce bylo Klubíčko Kroměříž)

6. VYHODNOCENÍ AKTIVIT ZM A MA21 V KROMĚŘÍŽI ZA ROK 2017

- Mezinárodní den ošetřovatelství – 11. května (spoluorganizátorem byla SZŠ Kroměříž)

- Týden pro rodinu 27. května – 4. června

- Evropský týden mobility – 15. – 28. září

- Týden zdraví – 7. – 14. října

- Stáže na MěÚ KM pro studenty středních škol

6. 4 Aktivity zaměřené na bezpečné prostředí na školách a kyberšikanu

- O tuto aktivitu v roce 2016 projevily zájem základní školy z města Kroměříže. Bylo dohodnuto, že bude zajištěno školení k uvedené problematice a to na dvou úrovních: pro pedagogy a pro žáky samotné. Školení bylo zajištěno. Před samotnou realizací semináře žádná ze základních škol neměla již o avizované školení zájem, proto se školení nerealizovala.

6. 5 Mezinárodní spolupráce a globální odpovědnost

Město Kroměříž má statut Fairtadového města. Proto podporuje aktivity spojené s tímto titulem:
- organizace Fairtradového dne, letošní téma bylo za Férové banány, uskutečnil se 1. února 2017, spoluorganizátorem akce byla SHŠS Kroměříž

- Férová snídaně – 13. května 2017

- Výstava na stromech – 7. října 2017

6. 6 Mobilita a cyklodoprava

Na podporu cyklodopravy byly uspořádány tato aktivity:
- 2 cyklojízdy (21. dubna a 15. září 2017)

- kampaň Do rachoty kolem KM

- podána žádost na plán mobility

7. VYHODNOCENÍ ZDRAVOTNÍHO PLÁNU KROMĚŘÍŽ ZA ROK 2017

7. Vyhodnocení Zdravotního plánu Kroměříž za rok 2017

7. 1 Oblast: Zdravý životní styl

- Zdravé město Kroměříž a MA21 na všech svých akcích zajišťuje správnou výživu

- byl uspořádán workshop pro učitele – Cvičení pro bolavá záda

- pro žáky z prvních tříd zapojených ZŠ z Kroměříže byly zakoupeny overbally pro cvičení na bolavá záda

- byla zorganizována výuka první pomoci pro veřejnost

- praktické ukázky první pomoci byly nabízeny mateřským školám – žádná tuto aktivitu nevyužila

7. 2 Oblast: Zdravé místní životní podmínky

- byla podána dotace na měření hluku a prachu ve městě Kroměříži – čekáme na vyhodnocení žádosti

- navázání spolupráce v rámci Besip se Zlínským krajem

7. 3 Oblast: Zdravé stárnutí

- byl zrealizován Den seniorů

- byla zrealizována aktivita „Senioři z jiných měst u nás vítáni“ – přijeli senioři z Nitry

8. Projekt Zdravá škola

Cílem projektu je vytvářet příznivé prostředí školy, založené na vzájemné důvěře, pochopení, spolupráci a otevřených partnerských vztazích mezi učiteli, žáky a rodiči.

Tento projekt zahrnuje 3 základní oblasti:

- POHODU PROSTŘEDÍ

- ZDRAVÉ UČENÍ

- OTEVŘENÉ PARTNERSTVÍ

K projektu se v Kroměříži přihlásily tyto základní školy:

- Základní škola, Komenského náměstí 440,

- Základní škola U Sýpek,

- Základní škola Zachar